

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ЛУБЕНСЬКИЙ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПОЛТАВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

освітньо-професійна програма **Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність**

спеціальність 076 Підприємництво та торгівля

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітньо-професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр

циклова комісія економічно-комерційних дисциплін

Розробник: **Тетяна ОРОШАН**, викладач фахових дисциплін циклової комісії економічно-комерційних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист.

Керівник освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність:

Вікторія ПОНОМАРЕНКО, голова циклової комісії економічно-комерційних дисциплін викладач фахових дисциплін циклової комісії економічно-комерційних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії.

Лубни 2026 р.

2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Тетяна ОРОШАН , викладач фахових дисциплін циклової комісії економічно-комерційних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист. Контакти: кабінет економіки, e-mail: oroshantanya@gmail.com тел.: +380505941040
Ступінь фахової передвищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Передумови для навчання	Студент повинен володіти достатніми знаннями з навчальних дисциплін: “Історія та культура України”, “Політична економія”, “Українська мова (за професійним спрямуванням)”, “Правознавство”, “ Вступ до спеціальності ”.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів освіти базових знань щодо дії ринкового механізму в різних сферах економіки, вміння творчо підходити до вирішення різноманітних завдань (насамперед на рівні підприємств), прищеплення бажання оволодівати новими спеціальними знаннями, сприяння формуванню економічного мислення.

Завдання: вивчення теоретичних засад і практичних форм функціонування підприємств у сучасних бізнес-умовах, закріпленні комплексу економічних знань, засвоєнні досягнень теорії та практики управління і розвитку підприємницьких структур на засадах перспективних моделей господарювання.

4. Результати навчання (компетентності випускника)

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 9. Здатність оцінювати ризики та приймати раціональні управлінські рішення щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.
Спеціальні компетентності	СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства. СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності. СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур. СК 11. Здатність ініціювати власну справу, розробляти бізнес-плани та реалізовувати підприємницькі ідеї.
Програмні результати навчання:	
РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур. РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати їх на практиці. РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких та торговельних структур для забезпечення їх ефективності.	

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Розділ		Тема		Кількість годин, денна форма навчання			
№	Назва	№	Назва теми	лекції	практичні заняття	самостійне опрацюв.	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8
МОДУЛЬ 1.							
1.	Підприємство в сучасній системі господарювання			2	2	4	8
2.	Трудові ресурси			4	2	4	10
3.	Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси	3.1.	Земельні ресурси та їх використання	2	2	4	8
		3.2.	Матеріально-технічна база аграрних підприємств	2	2	4	8
		3.3.	Основні засоби (основний капітал) аграрних підприємств	2	2	4	8
		3.4.	Оборотні засоби (оборотний капітал) аграрних підприємств	2	2	4	8
Усього				14	12	24	50
МОДУЛЬ 2.							
4.	Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства	4.1.	Інвестиції аграрних підприємств	2	2	4	8
		4.2.	Інтенсифікація виробництва та науково-технічний прогрес	2	2	4	8
		4.3.	Розширене відтворення та нагромадження в аграрних підприємствах	2	–	4	6
5.	Система планування на підприємстві			2	-	4	6
6.	Організація виробництва та його обслуговування			2	2	4	8
Усього				10	6	20	36
МОДУЛЬ 3.							
7.	Продукція: сутність, різновиди і конкурентоспроможність			2	2	4	8
8.	Витрати підприємства			4	4	4	12
9.	Результативність діяльності підприємства			2	2	4	8
10.	Антикризова діяльність підприємства			2	–	4	6
Усього				10	8	16	34
РАЗОМ ГОДИН З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ				34	26	60	120

6. Трудомісткість

Загальна кількість годин: 90 год (кредитів ЄКТС 3)

Кількість модулів: 3

Форма семестрового контролю: екзамен

7. Оцінювання результатів навчання

Оцінка за 4 – бальною шкалою	<u>Критерії оцінювання</u>
5 (відмінно)	Здобувач освіти глибоко і системно володіє теоретичними знаннями щодо функціонування підприємства в ринкових умовах; правильно застосовує методики розрахунку виробничих, економічних і фінансових показників; уміє визначати ефективність використання земельних, трудових, матеріально-технічних ресурсів, основних і оборотних засобів; розраховує рентабельності, обґрунтовує заходи з підвищення ефективності діяльності та антикризового управління; грамотно виконує практичні розрахунки і робить економічно обґрунтовані висновки.
4 (добре)	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
3 (задовільно)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
2 (незадовільно)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

8. Політика курсу навчальної дисципліни

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач фахової передвищої освіти повинен дотримуватись Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету», затвердженого Протоколом Педагогічної ради №4 від 30 грудня 2021 р.

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного і підсумкового контролю; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

8.3. Політика щодо відвідування занять

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтвердуючі документи куратору групи (медична довідка, заява). Якщо за один модуль здобувач фахової передвищої освіти має три і більше пропусків занять, необхідно взяти в навчальній частині допуск та відпрацювати ці заняття, незалежно від причин пропусків.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно. Необхідно взяти в навчальній частині допуск та відпрацювати пропущене без поважної причини заняття.

8.4. Політика щодо перескладання

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок). Здобувачу фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну модульну оцінку, дозволяється перездача не більше двох разів викладачеві, в разі не здачі – спеціально створеній комісії.

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за

погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

9. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Економіка сільського господарства : навч. посіб. / В. К. Збарський, В. І. Мацибора, А. А. Чалий та ін. ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України ; за ред. В. К. Збарського і В. І. Мацибори. — 3-тє вид., стер. — Київ : Каравела, 2022. — 311 с.
2. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
3. Економіка підприємства [Текст]: підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк: Вежа-Друк, 2021.
4. Економіка підприємства: навч. посібник (у схемах і таблицях); кол. авторів; за заг. ред. д.е.н. Фісуненко П.А. Дніпро: ДДУВС, 2024. 148 с.
5. Соломіна Г.В. Економіка підприємства: практикум / Г.В. Соломіна. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 142 с.

Додаткова

1. Ахновська І., Болгов В. Управління витратами: навчальний посібник. Вінниця: ДОННУ імені Василя Стуса, 2020.
2. Матвеева Н.М. Управління витратами: навчальний посібник. Х.: ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2020.
3. Югулишна Л.О. Менеджмент ресурсів та витрат: конспект лекцій. Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022.

Інформаційна

1. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Державна податкова служба України URL : <https://tax.gov.ua/>
3. Державний комітет статистики України URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Нормативні акти України URL: <https://drs.gov.ua/regulations/>
5. Податковий кодекс України URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua/>